

OF Bornholms hjemmeside

Ederfuglene omkring Bornholm 2020

"Ederfuglen Christiansø – Bornholm –dens ankomst til Bornholm og spredning samt overlevelse" startede i 2011 som er omtalt i en artikel i Natur på Bornholm 2012.

I 2011 blev det besluttet at forsætte projektet i årene fremover, for at få et fingerpeg om Ederfugl-dynamikken ved de bornholmske kyster.

Resultaterne for optællingerne har givet os et utroligt godt billede af ederfuglene omkring den bornholmsk kyst, ligesom udviklingen i bestandene af ællinger hvor vind og vejr, rovdyr og sygdomme er med til at regulere bestandene.

Udviklingen af bestandene kan ses i tabellerne og graferne, se link (hentes som regneark i Excel format)

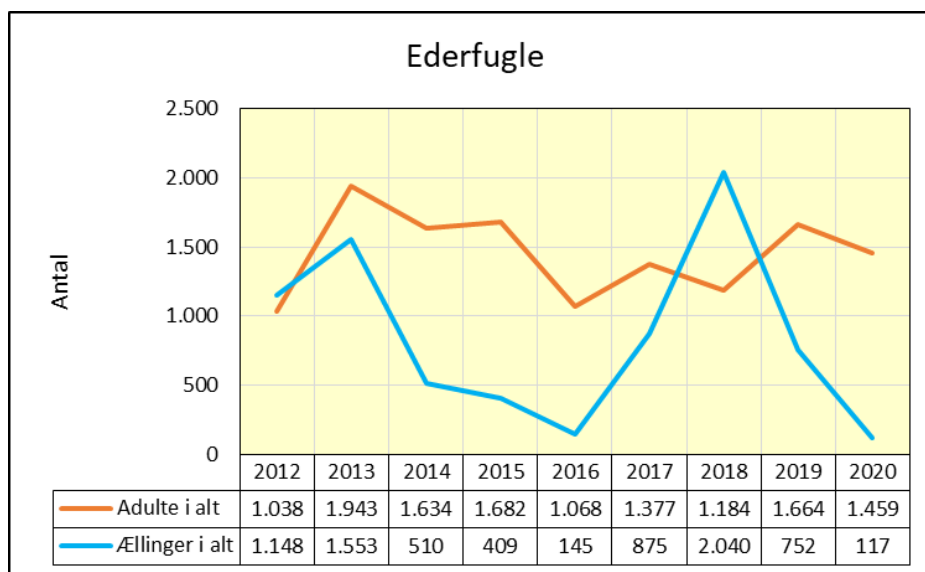
Tablet observationer

Af tabellen fremgår bl.a., at der i år er set 1.588 ederfugle øen rundt, dvs. færre end sidste års tal på 2.416. Det mindre antal skyldtes formentlig at langt færre ællinger er ankommet til Bornholm. Antallet af ællinger er faldet med 635 eller ca. 84%. Det er rigtig meget. Vejret er nok en del af årsagen til det drastiske fald, da vinden i maj, i 24 dage, har været fra hård vind til hård kuling. Sygdom kan også være noget af årsagerne til faldet.

Køn mm.	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ederfugl M/Han	191	404	368	413	145	217	64	334	205
Ederfugl FM/Hun	847	1.539	1.266	1.269	923	1.160	1.111	1.330	1.254
Ederfugl ej kønsbestemt	0	0	0	0	0	0	9	0	0
Adulte i alt	1.038	1.943	1.634	1.682	1.068	1.377	1.184	1.664	1.459
Ederfugl Pul	1.148	1.553	510	409	145	875	1.891	750	114
Ederf. JUV	0	0	0	0	0	0	56	2	3
Ederf. 1K	0	0	0	0	0	0	93	0	0
Ællinger i alt	1.148	1.553	510	409	145	875	2.040	752	117
Døde	0	0	0	0	9	0		0	12
I alt	2.186	3.496	2.144	2.091	1.222	2.252	3.224	2.416	1.588

Grafer observationer

Der er udarbejdet grafer for alle årene, de 9 gange vi har talt, både vist med faktiske tal og indekstal, ligesom der er lavet sammenligning med udviklingen på landsplan i forhold til DOF's seneste Ynglefugleindeks 1975-2019, udgivet af DOF, maj 2020 (2012 er sat til 100% og efterfølgende indekstal er omregnet i forhold hertil). Her er kun gengivet grafen for antal af bornholmske fugle.

Diskussion

Som det fremgår af kurven for ællinger, kan man se den er mere følsom end som kurven for de adulte, da udsvingene er større. Dette kunne indikere at det er vind og vejr samt prædation der er årsagen til faldet i antal ællinger.

Vejret på tælledagen var blæsende med hård vind fra syd vest, hvilket godt kan have haft betydning, så nogle af kuldene har søgt læ i klipperne og vi derfor ikke har set dem. Lokale beboere og fuglekiggere på Christiansø har oplyst at ungerne er klækket over en periode på ca. fem uger med en overvægt midt i maj. Det kan også haft sin betydning, på antallet af ællinger, da vi først talte 6. juni, hvor kuldene kan have været udsat for prædation af mink og måger der er yderligere er udfordret af mangel på føde fra fiskeriet. På Christiansø er man nu begyndt at regulere Gråkrager, da de også er begyndt at tage de små ællinger og særligt Æg. Det er også observeret at Musvågen har lært at tage ællinger. Det har været fremme at sælerne måske også kunne finde på at spise ællinger, men det har ikke kunne dokumenteres.

Tilbage står, at vi ikke ved noget om fødegrundlaget omkring Christiansø og om ællingerne har parasitter eller sygdom eller om der er andre ukendte faktorer. Naturvejleder på Christiansø Hans Ole Matthiesen udtaler i et interview med TV2 Bornholm 27. maj 2020 at omkring 50 edderfugle har mistet livet, de seneste par uger, grundet underernæring og specielt hannerne. De udgør også hovedparten af de døde edderfugle der er fundet omkring Bornholm, da 11 ud af de 12 fugle der er fundet er hanner.

For så vidt ungeproduktionen på Christiansø, har vi desværre ikke Peter Lyngs hos os længere, som vi før fik tallene fra, da Peter døde i november 2019. Vi må håbe der kan findes en arvtager efter ham. Dog er det fra lokale beboere og fuglekiggere på Christiansø oplyst at ungeproduktionen svarer til de sidste år. Det er dog et for løst et grundlag at foretage beregninger på.

Tak til deltagere

Tak til alle deltagere for en god indsats igen i år og tak for hurtig indberetning i Dofbasen.

Hilsen

Mogens T. Kofod og Erik Jensen